

FIȘA DISCIPLINEI

Limba izvoarelor I. Maghiară

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arheologie
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Curs optional 1: Limba izvoarelor (I) - maghiară				Codul disciplinei	HLM1306
2.2. Titularul activităților de curs			Asist .uni. dr. György Árpád-Botond				
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					4
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	cunoașterea la nivel începător al limbii maghiare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	prezență la prezentarea și dezbaterile colegilor
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	- un curs de specializare celor care vor să se specializeze în istoria medie și premodernă în domeniul de istorie și celora de la arhivistică și biblioteconomie cei care vor să se ocupe de carte veche. - Se accentuează punerea bazei celor mai importante cunoștințe despre istoria limbii maghiare. - Se accentuează pe marginea prezentărilor celor mai importante codice, abilitățile de elaborare ppt și prezentare.
------------------------------------	--

Competențe transversale	- Să demonstreze preocupare pentru perfecționarea profesională privind în antrenarea abilităților de recunoaștere a valorilor intrinsece ale codicelor; - Să demonstreze implicarea în elaborarea de referate și prezentări ppt; - Să participe la proiecte având care vizează valorificarea izvoarelor istorice, compatibile cu cerințele integrării în învățământul european
--------------------------------	--

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: formarea și evoluția limbii maghiare din începuturi până la Evul Mediu
Aptitudini	Studentul este capabil să auto dezvoltă competențe lingvistice
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru identificarea textelor în limba maghiară din Evul Mediu

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Această disciplină trece în revistă evoluția limbii maghiare de la începuturi până la sfârșitul evului mediu. Sunt urmărite: evoluția lexicului, a structurii gramaticale, precum și diferențierea textelor scrise și păstrate în limba maghiară. O categorie importantă din scrierea evului mediu reprezintă codicele. La început scrise în latină cu texte oaspeți în limba maghiară ca după aceea să apară codexuri mixte latino-maghiare, și maghiare.
7.2 Obiectivele specifice	- Cunoașterea acestor codice este foarte important în formarea istoricilor. Unul din obiectivele colaterale ale acestei discipline este ca implicit să ajute la formarea aptitudinilor de redactare și prezentare a studenților. - Formarea aptitudinilor de analiza documentului de epoca, din diverse puncte de vedere

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Prezentarea structurii și metodelor de la disciplina de Limba izvoarelor.	prezentare, prelegere	surse, harta
2. Etapele principale ale istoriei dezvoltării limbii maghiare. Etapele principale ale dezvoltării limbii maghiare	prezentare, prelegere	
3. Epoca străveche- ősmagyar a limbii maghiare	prezentare, prelegere	
4. Epoca veche a limbii maghiare-timpurie.(I) (fragmente lingvistice, texte străvechi, glose)	prezentare, prelegere	
5. Epoca veche a limbii maghiare-timpurie.(II) (structura gramaticală, lexic)	prezentare, prelegere	
6. Epoca veche mijlocie a limbii maghiare.(I) (Texte cu teme religioase, texte cu teme laice)	prezentare, prelegere	
7. Epoca veche mijlocie a limbii maghiare.(II) (Caracteristicile limbii, structura limbii, lexic)	prezentare, prelegere	

8. Epoca veche mijlocie a limbii maghiare(III) (Caracteristicile limbii, structura limbii, lexic)	prezentare, prelegere	
9. Prezentări și discuții referate. (codicele Jókai, Bécsi, Müncheni) Prezentări și discuții referate. (codicele Apor, Koncz)	discuție	proiector
10. Epoca veche târzie a limbii maghiare.(I) (Caracteristicile limbii, structura limbii, lexic)	discuție	proiector
11. Epoca veche târzie a limbii maghiare.(II) (Glose, vocabulare, texte originale)	discuție	proiector
12. Prezentări și discuții referate. (codicele Birk, Winkler, Codicele cu legenda Sfântei Margareta.	discuție	proiector
13. Prezentări și discuții referate. (codicele Domonkos, Cornides, Érsekújvári, Guary, Peer)	discuție	proiector
14. Prezentări și discuții referate. (codicele Nagyszombati, Nádor, Horváth, Székelyudvarhelyi, Czech, Döbrentei)	discuție	proiector

Bibliografie

- ▶ Bárczi Géza: A magyar szókincs eredet, Budapest, 1958.
- ▶ Bárczi Géza: A magyar nyelv életrajza, Gondolat Kiadó, Budapest, 1963.
- ▶ Bárczi Géza-Benkő Lóránd-Berrár Jolán: A magyar nyelv története. Budapest, 1967.
- ▶ Benkő Levente.: *A történeti nyelvtudomány alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.
- ▶ Benkő Levente szerk. A magyar nyelv története Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1967.
- ▶ Benkő Levente szerk.: *A magyar nyelv története* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1967.
- ▶ Benkő Levente: *Magyar nyelvjárástörténet*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1957.
- ▶ Berkovits Ilona szerk.: *Magyar kódexek a XI-XVI. században*. Magyar Helikon. Budapest, 1965.
- ▶ Ember Győző: *Levéltári terminológiai lexikon*. Magyar Országos Levéltár kiadványai IV. Levéltártan és történeti forrástudományok 4. Budapest, 1982.
- ▶ Fodor István: *Őstörténet és honfoglalás* In. *Magyarország története* Romsics Ignác szerk. Kossuth Kiadó, Budapest, 2009.
- ▶ <http://nyelvmemlekek.oszk.hu/tud/nyelvmemlekek>
- ▶ Madas Edit szerk.: „*Látjátok feleim...*” *Magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig*. Országos Széchenyi Könyvtár, Budapest, 2009.
- ▶ Madas Edit-Monok István: *A könyvkultúra Magyarországon a kezdetektől 1730-ig*. Balassi Kiadó, Budapest, 1997.
- ▶ Mészáros István: *A Szalkai-kódex és a XV. század végi sárospataki iskola*. Akadémiai Kiadó Budapest, 1972.
- ▶ Róna-Tas András.: *Kis magyar őstörténet* Balassi Kiadó, Budapest, 2007.
- ▶ Róna-Tas András: *A honfoglaló magyar nép*. Balassi Könyvkiadó, Budapest, 1997.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- După acest curs studenții vor fi inițiați în principalele etape ale istoriei limbii maghiare, și vor cunoaște cele mai importante codexuri pentru istoria limbii maghiare, istoria poporului maghiar, și paleografie maghiară.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		Examen	50%
		Lucrări individuale	50%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
• Obținerea cel puțin 5 din ambele metode de evaluare.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

			4 EDUCATIE DE CALITATE 			
--	--	--	---	--	--	--